

Analiza prób przewodnikowskich

Opracowała pwd Kamila Chyży

Spis treści

Wprowadzenie	3
O próbie przewodnikowskiej.....	3
Najciekawsze zadania dla probanta	5
Najczęściej popełniane błędy	11
Bibliografia	12

Wprowadzenie

Każdy członek ZHP nieposiadający stopnia instruktorskiego, ale rzetelnie myślący o swojej harcerskiej przyszłości prędzej czy później natrafia na swoją pierwszą próbę instruktorską. Szukanie opiekuna, pisanie próby zgodnie z odmiennymi niż dotychczas wymaganiami, stawanie przed Komisją Stopni Instruktorskich to kwestie, które mogą przysporzyć problemów. Powyższe wyzwania, bo tak do nich podchodzę, nie mogą zniechęcić potencjalnego kandydata na stopień. Niech one będą jedynie przedsmakiem całej przygody z próbą przewodnikowski. Aby jednak uprościć takiemu nowicjuszowi wchodzenie w świat instruktorski powstał niniejszy poradnik, w którym dzielę się spostrzeżeniami zgromadzonymi przez ostatecznie lata służby oraz zebranymi informacjami z kilku źródeł literaturowych. Życzę ciekawej lektury, a w przypadku pytań, wątpliwości zapraszam do kontaktu.

pwd Kamila Chyży

O próbie przewodnikowskiej

Podstawowym dokumentem który obowiązuje zarówno komisję jak i otwierających próbę jest System Stopni Instruktorskich (Załącznik do uchwały nr 21/XXXIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 17 czerwca 2006 r)

Warunki otwarcia próby

- Złożenie Przyrzeczenia Harcerskiego
- Przedstawienie KSI programu swojej próby, zapewniającego realizację wymagań
- Mieć ukończone 16 lat

Aby otworzyć próbę przewodnikowską:

- Wybierz opiekuna. Musi posiadać stopień podharcmistra lub harcmistrza. Wybierając opiekuna należy kierować się tym czy jest to osoba, z którą ma się dobre relacje, łatwy kontakt. To musi być człowiek mogący doradzać na drodze instruktorskiej. W przypadku opiekuna spoza hufca należy skontaktować się z którymś z członków KSI. Często błędem jest zły dobór opiekuna. To dobry jego wybór decyduje o jakości próby, doborze zadań do probanta.
- Tworzenie próby zacznij od analizy swoich mocnych i słabych stron jako instruktora. Napisz taką analizę – nie tylko przemyśl, ale też napisz i daj do przeczytania swojemu opiekunowi oraz KSI. Będzie wtedy łatwiej konstruować próbę. Odpowiedz w szczególności na następujące pytania:
  - Po co Ci stopień przewodnika?
  - Dlaczego w ogóle chcesz działać jako instruktor?

- Czy praca z harcerzami (zuchami / wędrownikami) jest dla Ciebie źródłem radości? Obowiązkiem?
- Czy jesteś gotowy/a aby wychowywać? Zmieniać ludzi? Czy widzisz w tym co robisz wychowywanie, a nie tylko organizację? Czy umiesz ocenić zbiórkę pod kątem tego, ile Tvoi podopieczni zyskali, a nie tylko tego, czy im się podobało?
- Czy odpowiadałeś/aś za przygotowanie większej imprezy dla swoich podopiecznych? Czy czujesz się organizacyjnie gotowy/a do organizacji wyjazdu, zbiórki, podobożu?
- Czy na problemy wychowawcze zawsze reagujesz tak, jak należy? Naprawdę zawsze? Jakie zachowanie Twoich podopiecznych sprawia Ci problem? Z czym nie radzisz sobie tak dobrze, jak warto sobie radzić?
- Czy wiesz, na czym polega metoda harcerska i metodyka Twojej grupy wiekowej? Czy wiesz, jakimi narzędziami wychowawczymi dysponujesz, jak je stosować? Czy widziałeś/aś w działaniu te narzędzia wychowawcze? Czy czujesz się gotowy/a stosować je samodzielnie?
- Czy czujesz się wzorem dla Twoich harcerzy? Czy jesteś gotowy/a postawić siebie za wzór? Czy swojej postawie, umiejętnościom, zachowaniu masz coś do zarzucenia? Co?
- Czy Tvoi podopieczni mogą z Tobą rozmawiać o swoich problemach? Czy umiesz poradzić im? Pomóc im, zrozumieć?
- Czy realizujesz sumiennie zadania, które do Ciebie należą, nie tylko w życiu harcerskim?
- Czy znasz instruktorów w swoim hufcu? Czy wiesz, do kogo można się zwrócić z prośbą o pomoc w określonych sprawach?
- Czy umiesz swoich podopiecznych motywować? Wspierać? Rozmawiać z nimi?
- Czy robisz coś, by pomóc instruktorom poziomu hufca w prowadzeniu hufca? Czy uczestniczysz w pracach jakiegoś zespołu hufcowego?
- Czy dajesz sobie radę ze sprawami kwatermistrzowskimi? Umiesz rozliczyć wyjazd, prowadzić książkę finansową?

Zastanów się nad tymi pytaniami, bo mogą okazać się one niezwykle istotne zarówno na etapie planowania próby jak i jej realizacji. Kolejnym ważnym etapem jest analiza SWOT. Dobre jej wykonanie pozwala głębiej przyjrzeć się swojej osobowości i podjąć zadania dostosowane do naszego rozwoju.

Analiza SWOT

S- mocne strony

W- słabe strony

O- szanse

T -zagrożenia

Równie ważnym aspektem jest układanie zadań zgodnie z zasadą SMART. Pozwala to na precyzyjny dobór zadań, określenie szczegółowości celu i ułatwia ewaluację podstępów.

Niniejszy przewodnik ma na celu omówienie kolejnych punktów próby przewodnikowskiej i przedstawienie przykładowych zadań realizujących te wymagania. Jednocześnie zostaną zaprezentowane najczęściej popełniane błędy i wskazówki na co zwrócić uwagę przy układaniu zadań.

Najciekawsze zadania dla probanta

1. Kształtuje własną osobowość zgodnie z Prawem Harcerskim, w tym ułożył i konsekwentnie realizował plan swojego rozwoju.

- Podejmę walkę z uzależnieniami dzisiejszego społeczeństwa. Przeprowadzę kampanię w szkole, wraz z drużyną promując zdrowy tryb życia.
- Podejmę pracę nad swoim charakterem w oparciu o Prawo Harcerskie, a w szczególności nad jego 9. punktem. Sporządę i konsekwentnie zrealizuję plan, którego celem będzie zarobienie i zaoszczędzenie odpowiedniej kwoty na pokrycie kosztów kursu fotograficznego.
- Przez cały program próby nie będę składać obietnic „bez pokrycia”.
- Zachowam całkowitą abstynencję od alkoholu przez cały okres próby. Przeprowadzę minimum 3 zbiórki dyskusyjne na temat „Jak rozumieć Prawo Harcerskie w drużynie wędrowniczej. Wezmę też udział w „Sądzie nad Prawem Harcerskim” na Wędrowniczej Watrze i napiszę artykuł do pisma hufcowego obejmujący wnioski z sądu.
- Poprawię swoją frekwencję i punktualność na porannych treningach pływackich.
- Odbędę pieszą pielgrzymkę do Częstochowy. Po jej zakończeniu poprowadzę ognisko dla szczerpu pt. „Służba Bogu w harcerstwie” na podstawie przygotowanego wcześniej konspektu.
- Prowadzę dzienniczek / pamiętnik w którym notuję swoje dobre i złe uczynki. Przy każdym złym uczynku wpisuję propozycję nadrobienia swojego błędu.

2. Pogłębia swoją wiedzę i rozwija swoje zainteresowania.

- Pogłębię swoje umiejętności z zakresu pierwszej pomocy.
- Ukończę wędrowniczy kurs pierwszej pomocy HSR i wezmę udział w chorągwianych zawodach ratowniczych.
- Ukończę kurs prawa jazdy oraz zdam wszystkie egzaminy.
- Zdobędę przynajmniej 2 odznaki turystyki kwalifikowanej PTTK i ukończę kurs Organizatora Turystyki PTTK.
- Zdam egzamin na First Certificate in English.
- Przygotuję prezentację multimedialną na temat Tatrzańskiego Parku Narodowego zaprezentuję ją na zbiórce namiestnictwa
- Moim hobby jest [tu wpisz co]. Przygotowałam plakat o nim i pokazałam przedmioty z nim związane.
- Nauczę się grać na gitarze podstawowych chwytów, będę umiał zagrać min. 10 piosenek harcerskich.
- Ukończę kurs drużynowych zuchowych/harcerskich/starszoharcerskich/wędrowniczych.
- Przygotuję przedstawienie teatralne dla mojej szkoły na temat uzgodniony wspólnie z nauczycielem języka polskiego.
- Nauczę się obsługiwać wybrany przeze mnie program graficzny. Zdobytą wiedzę i umiejętności wykorzystam do stworzenia strony internetowej mojej drużyny od strony graficznej.
- Napiszę cykl opowiadań o wybranej tematyce, które przedstawię do weryfikacji nauczycielowi z języka polskiego. Wybrane opowiadania opublikuję na stronie internetowej drużyny/hufca.
- Wezmę udział w konkursie fotograficznym na poziomie powiatu.
- Ukończę kurs j. angielskiego w szkole językowej. Zdobędę certyfikat (na wybranym poziomie).

- Ukończę kurs wychowawców letniego i zimowego wypoczynku.
- Wezmę udział w imprezach – konferencjach, szkoleniach, warsztatach organizowanych przez hufiec / chorągiew.
- Odbędę wędrowkę górską (zdobycie kilku szczytów).
- Zdobędę umiejętności posługiwania się komputerem (lub użytkowania nowych programów w przypadku nieznamości).
- Będę rozwijał swoje hobby (każdy indywidualnie).
- Zdobędę uprawnienia państwowe :
  - zdam prawo jazdy kategorii B.
  - ukończę kursu wspinaczkowy.
  - zdobędę brązową odznakę ratownika ZHP.
  - zdobędę patent żeglarski, patent sternika jachtowego, sternika motorowodnego.
  - ukończę kurs na młodszego ratownika WOPR, ratownika WOPR.
- Zdobędę odznaki PTTK.
- Przygotuję prezentację multimedialną na temat Tatrzańskiego Parku Narodowego zaprezentuję ją na zbiorce namiestnictwa.
- Zdanie egzaminu dojrzałości. Podjęcie nauki na studiach.
- Podjęcie pracy.
- Zdobycie uprawnień państwowych – ukończenie kursu prawa jazdy, wspinaczkowego, BORM, patentu żeglarskiego, patentu sternika jachtowego, młodszego instruktora żeglarstwa, sternika motorowodnego, młodszego ratownika WOPR, ratownika WOPR, spadochronowego, krótkofalarskiego i innych. Zdobycie odznak PTTK, GOT itp.
- Odbycie wędrowki górskiej (zdobycie kilku szczytów).
- Zdobycie umiejętności posługiwania się komputerem (lub użytkowania nowych programów w przypadku nieznamości).

3. *Zachowuje właściwe proporcje w wypełnianiu obowiązków wynikających z przynależności do różnych grup społecznych (rodzina, szkoła, drużyna, środowisko zawodowe).*

- Będę kandydować do Samorządu Szkolnego, zorganizuję kampanię wyborczą.
- Ukończę szkołę średnią z wynikami co najmniej dobrymi ze wszystkich przedmiotów, zdam egzamin dojrzałości i dostanę się na studia dzienne z zakresu psychologii na państwowej uczelni.
- Rozpocznę pracę (lub staż) w swoim zawodzie.
- Przynajmniej raz w tygodniu przygotuję dwudaniowy obiad dla całej rodziny przez cały okres próby.
- Przez całą wiosnę poświęcę przynajmniej pół godziny dziennie na pomoc rodzicom w pielenu ogrodu i inne prace porządkowe.
- Będę przygotowywał tygodniowy plan zajęć uwzględniając czas poświęcony szkole, rodzinie i harcerstwu. Na koniec tygodnia będę sporządzał raport z realizacji planu uwzględniając wnioski.
- Będę kandydować do Samorządu Szkolnego, zorganizuję kampanię wyborczą.
- Przejmę część obowiązków domowych. Przynajmniej raz w tygodniu przygotuję dwudaniowy obiad dla całej rodziny przez cały okres próby.
- Przygotuję ankietę wśród osób pełniących funkcje instruktorskie oraz instruktorów nt. zachowania właściwych proporcji w wypełnianiu obowiązków. Opracuję wnioski wynikające z badania.

- Ukończę szkołę średnią z wynikami co najmniej dobrymi ze wszystkich przedmiotów, zdam egzamin dojrzałości i dostanę się na studia dzienne z zakresu psychologii na państwowej uczelni.
- Rozpocznę pracę (lub staż) w swoim zawodzie.
- Przez całą wiosnę poświęcę przynajmniej pół godziny dziennie na pomoc rodzicom w pielenu ogrodu i inne prace porządkowe.

4. *Ukończył kurs przewodnikowski.*

-Ukończę kurs przewodnikowski organizowany w hufcu

5. *Podejmuje stałą służbę w swoim harcerskim środowisku.*

- Będę pełnić funkcję przybocznej drużyny harcerskiej przez cały okres próby. W ramach tej funkcji systematycznie (co tydzień) będę przygotowywać materiały na zbiórki i biwaki oraz pomagać drużynowej w przeprowadzeniu tych form.
- Samodzielnie zaplanuję i przeprowadzę minimum 1 zbiórkę w miesiącu.
- Będę szefem zespołu zdobywającego znak służby zdrowia w mojej drużynie wędrowniczej. Wspólnie z zespołem opracuję program, dokonam podziału zadań, zrealizuję zadania i podsumuję rok służby zdrowia.

6. *Bierze udział w życiu hufca.*

- Wezmę udział we wszystkich zbiórkach namiestnictwa zuchowego i razem z gromadą przynajmniej w 2 imprezach organizowanych przez namiestnictwo.
- Zbiorę zdjęcia i charakterystykę jak największej liczby funkcyjnych hufca i zamieszczę zebrany materiał w Internecie.
- Wezmę udział w organizacji rajdu wiosennego hufca w charakterze zastępcy komendanta rajdu (turnieju sportowego, biwaku, kuźnicy, kominka, Dnia Myśli Braterskiej, Święta Piezonego Ziemniaka, festiwalu piosenki lub różnych form teatralnych, Akcji Sprzątania Świata, balu karnawałowego, wigilii, Święta Hufca, rajdu historycznego, przyrodniczego). Będę odpowiedzialny za napisanie preliminarza finansowego i rozliczenie tej imprezy oraz dokonanie zakupu niezbędnych materiałów.

7. *W trakcie minimum półrocznej praktyki w gromadzie/drużynie wykazał się umiejętnością pracy wychowawczej z dziećmi lub młodzieżą w wybranej grupie wiekowej*

- Wezmę udział w przygotowaniu obrzędu przyrzeczenia harcerskiego.
- Stworzę zbiór zabaw i płaśów stosowanych w pracy z drużyną.

w tym umiejętnościami: stosowania instrumentów metodycznych:

- Przygotuję bieg harcerski dla harcerzy drużyny kończących swoje próby na stopnie. – Opracuję dwa notatniki dla harcerzy drużyny z wiedzą wymaganą na stopień: ochotniczka-młodzik oraz tropicielka-wywiadowca.

-Przygotuję i przeprowadzę 2 zbiórki drużyny pod kątem zdobywania sprawności przyrodniczych. Przynajmniej 70% członków drużyny zdobędzie minimum 1 sprawność z tego zakresu.

-Opracuję i przeprowadzę cykl sprawnościowy w gromadzie. W ramach tego cyklu na jednej zbiórce przeprowadzę zabawę tematyczną. Uprawnię system zdobywania gwiazdek w gromadzie. Doprowadzę do sytuacji, w której 75% zuchów z gromady posiadających Znaczek Zucha, będzie zdobywało gwiazdkę.

- Zapoznanie się z poszczególnymi metodykami harcerskimi i praktyczne wykorzystanie wiedzy.

- Podjęcie się realizacji Programu ZHP i praca z nim. Zdobycie wraz z drużyną Odznaki Chorągwiej.

- Zebranie kompendium regulaminów dotyczących gromad zuchowych i drużyn harcerskich.

- Stworzenie zbioru z popularnymi i mało znanymi zabawami i płasami. Zebranie sprawności drużyn w hufcu (tych „wewnątrz drużyńskich”), ich opis i publikacja.

stosowania systemu małych grup

-Wprowadzę w drużynie system zastępowych.

-Przygotuję rywalizację między zastępami.

-Przeprowadzę zajęcia na kursie zastępowych na temat zasad dobrej zbiórki. Pomogę zastępowym z mojej drużyny zastosować te zasady w praktyce.

tworzenia planu pracy, jego realizacji i podsumowania

- Wezmę aktywny udział w tworzeniu planu pracy drużyny oraz w jego realizacji.

- Będę odpowiedzialny za zaplanowanie zbiórek dotyczących terenoznawstwa. Ponadto opracuję konspekty, przeprowadzę i podsumuję cykl trzech zbiórek drużyny z zakresu terenoznawstwa.

- Zorganizowanie imprezy dla drużyn hufca:

- Turnieju sportowego

- Biwaku dla instruktorów lub drużyn

- Kuźnicy, kominka, itp.

- Dnia Myśli Braterskiej

- Święta Pieczonego Ziemniaka (lub innej imprezy zuchowej)

- Festiwalu piosenki lub różnych form teatralnych

- Sprzątania świata

- Balu karnawałowego

- Wigilii instruktorskiej,

-prowadzenie kroniki hufca / namiestnictwa.

-Praca w namiestnictwie w hufcu. Udział wraz z drużyną we wszystkich przedsięwzięciach, imprezach organizowanych przez namiestnictwa, hufiec.

-Przygotuję fotoprzewodnik na temat zdobnictwa i urządzeń obozowych oraz wystroju harcówek.

oraz uczestniczył w: organizacji wyjazdowych form pracy

-Opracuję program i preliminarz finansowy biwaku drużyny.

-Opracuję trasę dwudniowego rajdu przyrodniczego dla drużyny wędrowniczej i poprowadzę go. Zajmę się również organizacją noclegów.

-Nauczę członków drużyny, w jaki sposób zdobywa się Odznakę PTTK Turysta Przyrodnik i zmotywuję do jej zdobywania.

pozyskiwaniu środków na działalność drużyny/gromady

-Wezmę udział w organizacji zarobkowej akcji „Znicz” w przeznaczeniu zarobionych pieniędzy na mundury harcerzy drużyny. Będę odpowiedzialny za zakup zniczy oraz ich transport na miejsce sprzedaży.

-Opracuję projekt ulotki 1% dla swojego szczeptu oraz rozpowszechnię akcję w szkole i wśród rodziców uczniów i harcerzy.

organizacji obozu (kolonii) lub zimowiska drużyny/gromady i pełnił na nim funkcje

- Będę pełnił funkcję oboźnego na obozie Szczępu.

-Opracuję wszystkie elementy obrzędowości obozu.

-Będę też nadzorować punktację zastępów. Przygotuję bank pomysłów do realizacji w czasie deszczowych dni na obozie. W czasie HAL będę odpowiedzialna za to, by każdy dzień był na bieżąco podsumowywany w gonie kadry oraz z dziennym wyprzedzeniem będę przypominała o przygotowaniu wszelkich rzeczy potrzebnych do zajęć.

prowadzeniu dokumentacji niezbędnej do działania drużyny/gromady

-Przez pół roku będę prowadzić książkę pracy drużyny (dokumentacja zbiorów, rozkazy).

-Stworzę kosztorys biwaku, zgromadzę i opiszę wszystkie faktury i rozliczę biwak.

-Będę prowadziła książkę pracy obozu podczas tegorocznej HAL.

współpracy ze środowiskiem działania – rodzicami, szkołą itp.

-Zorganizuję piknik majowy drużyny z udziałem rodziców harcerzy. Dokonam podziału obowiązków między funkcyjnych w szczeptu, przygotuję zaproszenia i program pikniku.

-Razem z drużyną zorganizuję konkurs patriotyczny z okazji Święta Niepodległości dla uczniów liceum, w którym działamy. Opracuję pytania i zadania do konkursu a następnie skonsultuję je z nauczycielką historii.

-Będę współzałożycielem Koła Przyjaciół Harcerstwa przy Szczępie. Opracuję projekt statutu tego koła. Przez cały okres próby co najmniej raz na dwa tygodnie będę aktualizowała informacje na tablicy drużyny w szkole. Będę tam zamieszczać zdjęcia i relacje z imprez drużyny oraz wzmianki o kolejnych przedsięwzięciach.

- Zorganizowanie pikniku z rodzicami. Współpraca z rodzicami, wykorzystanie ich umiejętności i zawodów (każdy z nich jest w stanie coś przygotować, załatwić np. tata strażak zaprosi do remizy...).

- Zorganizowanie imprezy komercyjnej (i nie tylko) dla szkoły – bal, turniej sportowy, przedstawienie itp.

-Zorganizowanie akcji promocyjnej harcerstwo (nabór do drużyny). Pomoc przy remoncie, renowacji szkoły.

8. Korzysta z harcerskiej literatury i mediów.

-Zaprenumeruję miesięcznik „Czuwaj”. Na każdej zbiórce rady szczeptu (raz w miesiącu) zaprezentuję jeden problem poruszony w tym czasopiśmie. Przeczytam „Scouting for boys” Roberta Baden-Polwella oraz „Styl życia” Stefana Mirowskiego.

- Napiszę artykuł na temat tych książek do gazetki hufcowej.
- Będę regularnie czytała artykuły internetowego magazynu wędrowniczego „Na Tropie”. Skomentuję przynajmniej 1 artykuł w każdym numerze.
- Napiszę artykuł do gazetki lub będę współredagował gazetki.
- Przez okres trwania próby będę regularnie czytać miesięcznik dla instruktorów „Czuwaj” oraz miesięcznik internetowy dla wędrowników „Na Tropie”. Ciekawsze artykuły rozpowszechnię w swoim środowisku.
- Opracuję biblioteczkę hufca.
- Przeczytam książkę i napiszę recenzję np. :
  - „Wilk, który nigdy nie śpi”.
  - „Wskazówki dla skautmistrzów”.
  - „Obrzędowy piec”.
  - „Skauting for boys”.
  - „Rzeka”.
  - „Antek Cwaniak”, „Książka wodza zuchów”, „Krąg rady”.
  - „Księża Jaszurki”.
  - Serii Biblioteki Kręgu Płaskiego Węzła.

Powyższe zadania nie są formowane na podstawie zasady SMART. Stanowią jedynie bank pomysłów. Poniżej znajdują się przykłady konstruowania zadań w oparciu o zasadę SMART z próby na stopień Przewodnika – HO Kamila Wójcickiego.

1. Ułożę indywidualny plan rozwoju osobistego, uwzględniając swoje życie harcerskie oraz osobiste – tzw. ISR.
2. Pracując zarobkowo, w godzinach pozalekcyjnych, zarobię na wymarzony kurs i ukończę go, aby otrzymać kwalifikacje do bycia ratownikiem WOPR – w celach służby na obozach oraz zarobkowych poza ZHP.
3. Ukończę kurs przewodnikowski zorganizowany przez KH Gorzów Wlkp. ZHP w dniach 26-28.10.2012, 16-18.11.2012 oraz 11-13.01.2013.
4. Wraz z drużyną zdobędę znak służby turystyce, będąc współodpowiedzialny m. in. za przygotowanie wystawy fotograficznej oraz pomagając innym członkom patrolu przy ich zadaniach. Realizując zaś znak służby zdrowiu, który już posiadam, regularnie oddawać będę krew na rzecz potrzebujących.
5. Będąc drużynowym p. SDH „Dakota” działającym w 1 SSH „Czarna Jedyńka” wezmę udział jako wychowawca w obozie letnim szczepu
  - wspomogę komendę szczepu/hufca w organizacji „Paralaksy” (w tym rozliczenia rajdu) oraz „70-lecia hufca”(jako techniczny oraz fotograf-PR’owiec rajdu/imprezy)
  - będę koordynatorem III Urodzin Szczepu - miejska gra o Cichociemnych dla członków szczepu „Czarna Jedyńka”
  - zamknę pozytywnie okres próby swojej drużyny zgodnie z wymaganiami instrukcji działania drużyny harcerskiej ZHP
 Napiszę sześć recenzji wybranych przez siebie artykułów z „Na tropie” oraz czasopisma „Czuwaj”

Najczęściej popełniane błędy

Najczęstszym błędem jest brak współpracy z opiekunem. To on dba by ułożone zadania były dopasowane do potrzeb probanta oraz kontroluje jego postęp podczas realizacji przedsięwzięć. Ta relacja instruktor- probant jest o tyle trudna, że wymaga poświęcenia dużej ilości czasu na budowanie tej przyjaźni, znajomości. Pomaga to w odpowiednim skonstruowaniu próby, a współpraca z podopiecznym nie polega tylko na ułożeniu próby i dwukrotnym stanięciu przed Komisją Stopni Instruktorskich. Po zrealizowanym zadaniu opiekun powinien wraz z probantem podsumować zadanie- omówić wnioski, przeanalizować błędy, podkreślić także dobre strony. To wszystko stanowi filar do dalszej pracy, daje narzędzia, dzięki którym współpraca jest z korzyścią dla podopiecznego. Relacja oparta na otwartości jest kluczem w odpowiednim wychowaniu instruktorskim. Ważne jest, aby z jednej strony podopieczny miał pewność, że próba go rozwija w tych dziedzinach, w których albo czuł się niepewnie, albo czuł się dobrze, ale pragnął pogłębić poziom swoich umiejętności. Z drugiej zaś strony opiekun musi być przekonany, że podopieczny poradzi sobie z realizacją próby. W trakcie trwania próby pomiędzy opiekunem a podopiecznym musi być stały kontakt. Kandydat na stopień instruktorski musi wiedzieć, że Jego opiekun jest dla Niego i nie musi krępować się dzwonieniem i umawianiem na spotkania. Tylko wtedy można napisać i poprowadzić dobrą próbę.

Reasumując oto kilka rad, o których należy pamiętać przy układaniu programu próby:

1. Zadania winny obejmować wymagania stawiane w regulaminie zdobywanego stopnia.
2. Zadania powinny być możliwe do realizacji w terminie określonym harmonogramem próby.
3. Zadania powinny być częścią marzeń i planów na przyszłość kandydata- jedna z najważniejszych zasad.
4. Zadania muszą być jasno sformułowane. Być konkretne i spójne.
5. Zadania muszą być mierzalne.
6. Nie może być zadań niewykonalnych.
7. Każde zadanie musi być wyzwaniem, nie może wiązać się z minimalnym wysiłkiem lub automatycznym działaniem.
8. W wyniku realizacji próby instruktor powinien nabyć kompetencje wychowawcze niezbędne do pełnienia służby na danym poziomie.
9. Zdobywający stopień powinien być w pełni przekonany do ustalonego programu próby.

Bibliografia

1. <http://www.szprotawa.zhp.pl/ksi/pwdpopwd.pdf>
2. <http://cbp.zhp.pl/wp-content/uploads/2014/10/Poradnik-dla-kandydatow-na-przewodnika-i-opiekunow-prob.pdf>
3. „Przewodnik” Chorągiew Kujawsko-Pomorska ZHP Komenda Hufca Golub-Dobrzyń